

De stemming van 18 augustus 2013

Ook in deze laatste week van de vakantieperiode voor de leden van het kabinet zijn de electorale verschuivingen klein. De PvdA zakt nog 1 zetel weg naar 13. Een evenaring van het all-time low van oktober 2009. PVV en SP stijgen ieder 1 zetel. Met deze 30 zetels is de PVV duidelijk de grootste partij. 50PLUS zakt weer wat terug naar 10 zetels.

De regeringscoalitie scoort met 34 zetels, de laagste score sinds de verkiezingen. In totaal zijn deze twee partijen 45 (!) zetels kwijtgeraakt in 11 maanden, een ongekend groot aantal.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	4-8-2013	18-8-2013	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	41	21	21		-20
PvdA	38	14	13	-1	-25
PVV	15	29	30	1	15
SP	15	23	24	1	9
CDA	13	15	15		2
D66	12	18	18		6
ChristenUnie	5	6	6		1
Groen Links	4	5	5		1
SGP	3	4	4		1
Partij voor de Dieren	2	4	4		2
50PLUS	2	11	10	-1	8
Andere partij					
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	35	34	-1	-45

Het is interessant om vast te stellen hoe deze recordverschuiving in electorale voorkeur zich verdeelt over de verschillende demografische groepen. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met de uitslag tijdens de verkiezingen in september 2012.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de patronen naar geslacht per partij ongeveer hetzelfde zijn gebleven maar op een ander niveau (een stuk lager bij de regeringspartijen of een stuk hoger bij PVV, SP en D66).

<i>verticaal geperceenteerd naar</i>	TK2012	Nu	Man TK2012	Man nu	Vrouw TK2012	Vrouw nu
VVD	27%	14%	29%	15%	25%	13%
PvdA	25%	9%	23%	8%	27%	10%
PVV	10%	20%	10%	19%	10%	21%
SP	10%	16%	8%	14%	12%	18%
CDA	9%	10%	10%	12%	8%	8%
D66	8%	12%	10%	13%	6%	11%
50PLUS	2%	6%	2%	6%	2%	6%
Andere partij	9%	13%	9%	13%	10%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Als we de scores bekijken naar leeftijd dan zien we dat PVV en SP het sterkst zijn bij de kiezers tussen 45 en 54 jaar. 47% van de kiezers van die leeftijd geven nu aan deze partij te stemmen, terwijl 18% VVD of PvdA aangeven te kiezen. Bij de verkiezingen scoorden VVD en PvdA bij deze groep nog 51%.

D66 is inmiddels de grootste partij bij de kiezers tussen 18 en 34 jaar (20%). Bij de verkiezingen was dat de VVD. Onder de kiezers boven de 55 jaar is 50PLUS inmiddels de 2e partij, na de PVV, maar voor VVD en PvdA.

<i>verticaal geperceenteerd naar</i>	TK2012	Nu	18-34 jaar TK2012	18-34 jaar Nu	35-44 jaar TK2012	35-44 jaar Nu	45-54 jaar TK2012	45-54 jaar Nu	55+ TK2012	55+ Nu
VVD	27%	14%	26%	16%	29%	15%	25%	11%	27%	12%
PvdA	25%	9%	23%	10%	23%	7%	26%	7%	28%	12%
PVV	10%	20%	5%	14%	11%	23%	12%	28%	11%	19%
SP	10%	16%	7%	15%	12%	19%	14%	19%	6%	13%
CDA	9%	10%	9%	10%	6%	9%	8%	11%	15%	11%
D66	8%	12%	13%	20%	8%	11%	4%	8%	3%	8%
50PLUS	2%	6%	2%	0%	1%	0%	2%	2%	4%	15%
Andere partij	9%	13%	15%	15%	10%	16%	10%	14%	6%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De tabel waar we de patronen zien t.a.v. het opleidingsniveau laat nog meer zien wat zich aan het afspelen is. Onder de kiezers met lage opleiding scoren PVV en SP samen bijna 50%, terwijl dat onder de kiezers met de hoogste opleiding 23% is. Opmerkelijk daarbij is de grote stijging van de PVV onder de kiezers met een hoge opleiding. Dat was bij de verkiezingen nog maar 1% en is inmiddels 12%. Dat is een hogere score dan de PvdA, die bij de verkiezingen nog 26% haalde.

verticaal geperceenteerd naar	TK2012	Nu	Hoge opl. TK2012	Hoge opl. Nu	Midd. opl. TK2012	Midd. opl. Nu	Lage opl. TK2012	Lage opl. Nu
VVD	27%	14%	31%	18%	18%	14%	18%	8%
PvdA	25%	9%	26%	11%	17%	9%	24%	7%
PVV	10%	20%	1%	12%	15%	24%	19%	24%
SP	10%	16%	4%	9%	13%	16%	18%	25%
CDA	9%	10%	11%	13%	10%	11%	8%	8%
D66	8%	12%	14%	17%	12%	9%	3%	9%
50PLUS	2%	6%	2%	5%	5%	5%	2%	9%
Overige partijen	9%	13%	12%	15%	10%	12%	8%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Nog steeds is de VVD de grootste partij bij de kiezers met een hoog inkomen, hoewel de score bij die groep gedaald is van 47% naar 22%. De PvdA, die bij de verkiezingen nog 29% scoorde bij de kiezers met het laagste inkomen, heeft daar nu nog maar 11% van over.

Ook bij deze uitslag is goed te zien dat de samenstelling van het PVV-electoraat verschilt van de SP ten aanzien van het onderdeel "inkomen". De PVV-kiezers zitten meer in de midden-inkomens en de SP-kiezers meer in de lage inkomens.

verticaal geperceenteerd naar	TK2012	Nu	Hoog ink. TK2012	Hoog ink. Nu	Midd. + ink. TK2012	Midd+ ink. Nu	Midd.- ink. TK2012	Midd- ink. Nu	Laag ink. TK2012	Laag ink. Nu
VVD	27%	14%	47%	22%	35%	16%	22%	11%	14%	7%
PvdA	25%	9%	20%	8%	24%	8%	26%	9%	29%	11%
PVV	10%	20%	2%	18%	4%	22%	14%	22%	8%	16%
SP	10%	16%	2%	5%	3%	10%	11%	21%	19%	24%
CDA	9%	10%	10%	13%	14%	11%	10%	11%	7%	9%
D66	8%	12%	12%	18%	10%	13%	6%	8%	7%	12%
50PLUS	2%	6%	2%	4%	2%	7%	2%	7%	2%	5%
Overige partijen	9%	13%	5%	12%	9%	13%	9%	11%	14%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%